

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника ФИЗИКА 6 – Уџбеник за шесту разред основне школе (FIZIKA 6 – Tankönyv az általános iskola hatodik osztálya számára) на мађарском језику, ауторке Марине Радојевић, Klett, Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник превод *ФИЗИКА 6 – Уџбеник за шесту разред основне школе* исте ауторке, издатог на српском језику, издавача Klett, Београд којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00104/2019-07.

Уџбеник је обима 167 (сто шездесет седам) страница, а садржински подељен на шест поглавља: *Увод у физику (Bevezetés a fizikába); Кретање (A mozgás); Сила (Az erő); Мерење (A mérés); Маса и густина (A tömeg és a sűrűség) и Притисак (A nyomás)*. На самом крају уџбеника се налазе *Речник непознатих појмова (Fogalomtár) и Списак коришћене литературе (Felhasznált irodalom)*.

Анализиран је стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 – наставно средство поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4.

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке:

- На 3. страни, на крају друге реченице трећег пасуса требало би писати тачку уместо узвичника.
- На 3. страни, у последњој реченици реч „meg fogjátok“ исправно је написати „megfogatok“.
- На 7. страни, у трећој реченици после речи „Hogyan“ недостаје реч „lehet“.
- На 11. страни, плави оквир у оквиру којег је текст са насловом „Tudj meg többet“ дели реченицу на два дела. Реченицу је потребно завршити изнад или испод оквира „Tudj meg többet“.
- На 21. страни, испод наслова „Válaszok“, у другој реченици описа одговора бр. 1.2, после речи „amely“ непотребно је писати слово „a“.
- На 21. страни, испод наслова „Válaszok“, у последњој реченици описа одговора бр. 1.6, после речи „fejlődhet“ потребно је писати слово „a“.
- На 26. страни, цитат „Mechanikai mozgásnak nevezzük egy test vonatkoztatási testhez viszonyított hely- vagy helyzetváltoztatását.“ дели реченицу на два дела. Реченицу је потребно завршити изнад или испод цитата.
- На 31. страни, у последњој реченици непотребна је реч „te“.
- На 33. страни, слика бр. 2.15. дели реченицу на два дела. Реченицу је потребно завршити изнад или испод слике.
- На 34. страни, у последњој реченици првог пасуса стрелица би требало да буде иза слово „ v “ на следећи начин: $\rightarrow$.
- На 37. страни, цитат „Változó (nem egyenletes) mozgást végez a test, ha egyenlő időközök alatt különböző hosszúságú utakat tesz meg.“ дели реченицу на два дела. Реченицу је потребно завршити изнад или испод цитата. На истој страни слике бр. 2.22а и б такође деле једну реченицу на два дела.
- На 38. страни, у називу слике бр. 2.23. испред речи „golyó“ недостаје слово „A“.
- На 51. страни, у табелу бр. 2.3, појам „Hang levegőben“ исправно је написати „Hang a levegőben“.
- На 53. страни, у првом реду између речи недостају размаци.

- На 54. страни, у трећој реченици испод наслова „Összefoglalás“, после речи „test“ непотребно је писати слово „a“.
- На 59. страни, у последњој реченици трећег пасуса, испред речи „megállás“ недостаје слово „A“.
- На 66. страни у првој реченици после речи „testet“ непотребно је писати зарез и реч „ , de“.
- На 84. страни, текст на слику бр. 3.38. није преведен на мађарски језик.
- На 82. страни, код решења 3.2. задатка недостаје члан „az“ испред ознака „F₂“. Овај део би требало да гласи на следећи начин „összefüggésből meghatározzuk az F₂-t“.
- На 82. страни, на крају друге реченице описа 3.3. задатка, после „46 cm“ недостаје реч „lesz“.
- На 85. страни наслов „Osszafoglalás“ исправно је написати „Összefoglalás“.
- На 95. страни, у другој реченици реч „tulajonságain“ исправно је написати „tulajdonságain“.
- На 127. страни, испод наслова „Kísérlet“ у другој реченици реч „coca-colás“ исправно је написати „Coca-Colás“.
- На 139. страни, испод наслова „Kimenet“ у трећој реченици реч „kisebbe“ исправно је написати „kisebbé“.
- На 161. страни, испод наслова „Kísérlet“, у последњем реду првог пасуса недостаје размак између речи „és néhány“.
- Како не би дошло до забуне око дефинисања стручног појмова требало би користити исти израз у уџбенику и у радној свесци. Због тога предлажемо да уместо речи „hidraulikus sajtó“ користите реч „hidraulikus prés“. Овај појам се појављује на следећим страницама: 138, 139 (у претпоследњој реченици), 160 (у последњем пасусу), 161 (у трећој реченици првог пасуса), 163 (у последњој реченици), и на 161. страни, испод наслова „Kísérlet“ у последњој реченици другог пасуса уместо речи „sajtó“ потребно је писати реч „prés“

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Извршена је анализа рукописа превода другог наставног средства - ФИЗИКА 6 – Збирка задатака са лабораторијским вежбама за шести разред основне школе (FIZIKA 6 – Feladatgyűjtemény laboratóriumi gyakorlatokkal az általános iskola hatodik osztálya számára), на мађарском језику, ауторке Марине Радојевић, Klett, Београд.

Констатује се да је горе наведено друго наставно средство превод другог наставног средства *ФИЗИКА 6 – Збирка задатака са лабораторијским вежбама за шести разред основне школе* исте ауторке, одштампаног на српском језику, издавача Klett, Београд којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00104/2019-07.

Збирка задатака је обима 168 (сто шездесет осам) страница, а садржински подељена на седам поглавља: *Увод у физику (Bevezetés a fizikába); Кретање (Mozgás); Сила (Erő); Мерење (Mérés); Маса и густина (Tömeg és sűrűség); Притисак (Nyomás) и Лабораторијске вежбе (Laboratóriumi gyakorlatok).*

Анализиран је стандард 4 – Језик другог наставног средства је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 – друго наставно средство поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4.

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке:

- На 24. страни, код 2.47. задатка, испод наслова „Megoldás“ реченицу „Először is kiírjuk ki a megoldásokat:“ исправно је написати „Először is kiírjuk a megoldásokat:“
- На 36. страни, у првој реченици после речи „átlagsebességet“ недостаје реч „következő“.
- На 36. страни, код 2.68. задатка, у претпоследњој реченици после речи „átlagsebesség“ недостаје реч „következő“.
- На 37. страни, у првој реченици после речи „átlagsebességet“ недостаје реч „következő“.
- На 45. страни, код 2.90. задатка, у првој реченици уместо речи „**A**-tól“ требало би писати „**A**-ból“.
- На 50. страни, код решења 2.34. задатка, уместо речи „skalár“ потребно је писати реч „skalármennyiség“, а уместо речи „vektor“ потребно је писати „vektormennyiség“.
- На 58. страни, код 3.20. задатка, уместо речи „skalár“ потребно је писати реч „skalármennyiség“.
- На 59. страни, код 3.25. задатка уместо речи „vagy“ требало би писати реч „van“.
- На 73. страни, код 3.76. задатка, у првој реченици непотрена је реч „Egy“.
- На 85. страни, код слике 4.3. реч „ragírgumi“ исправно је написати „radírgumi“.
- На 86. страни, код 4.37. задатка, испод наслова „Megoldás“, уместо претпоследње реченице „A 4.5. ábrán ez a beosztás a nóniusz második beosztása, aminek az értéke 0,2 mm.“ требало би писати „A 4.5. ábrán ez a beosztás a nóniusz 2-es számánál lévő beosztása, aminek az értéke 0,2 mm.“
- На 91. страни, код 4.50. задатка, испод наслова „Megoldás“, реч „radírgumihossza“ исправно је написати „radírgumi hossza“.
- На 91. страни, код слике бр. 4.10, реч „ragírgumi“ исправно је написати „radírgumi“.
- На 118. страни, недостаје знак питања на крају описа 5.54. задатка.
- На 120. страни, уместо прве реченице описа 5.72. задатка „Az 5.7. ábrán egy menzúrát láthatunk, és a benne lévő víz szintjét mutatja, mielőtt beleeresztettünk volna egy fémdarabot, és miután ezt megtettük.“ потребно је писати „Az 5.7. ábrán

két mérőhengert láthatunk, amelyek a bennük lévő víz szintjét mutatják, mielőtt beleeresztettünk volna egy fémdarabot, és miután ezt megtettük.“

- Како не би дошло до забуне око дефинисања стручног појмова требало би користити исти израз у уџбенику и у радној свесци. Због тога предлажемо да уместо речи „menzúra“ користите реч „mérőhenger“. Овај појам се појављује на следећим страницама: 76 (у петој реченици испод наслова „Emlékeztető“), 80. (у задатку бр. 4.8.), 81. (код задатке бр. 4.16, 4.17, и 4.18.), 83. (у задатку бр. 4.29.), 90. (код задатке бр. 4.46, 4.47, и 4.48.), 96. (у задатку бр. 4.63.), 101. (у последњој реченици), 108 (у задатку бр. 5.29.), 116. (у задатку бр. 5.50.), 120. (код задатке бр. 5.68. и 5.72.), 143. (у задатку бр. 6.67.) 153, 154, 159, 160, 161, и на 162.

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.